

Cristina Rizea

Daniela Stoicescu

Ioana Stoicescu

Arte vizuale și abilități practice

3

Manual pentru
clasa a III-a

Cuprins

Structura unei unități tematice	6
Simboluri și casete	7
Materiale și instrumente	8
Unitatea 1. ȘCOLILE POVESTESC	9
Drumul către școală	12
Oamenii școlii, mici și mari	14
Pagini din viața școlii	16
<i>Recapitulare și evaluare</i>	18
Unitatea 2. EU ÎNTRE CEIALȚI	19
Un copil obișnuit	20
Totul despre mine	22
Ceialți	24
Amprenta clasei mele	26
<i>Recapitulare și evaluare</i>	28
Unitatea 3. JOCURI ȘI JUCĂRII	29
Noi și lucrurile	30
Povestea din spatele unei jucării	32
Jocurile generațiilor	34
<i>Recapitulare și evaluare</i>	36
Unitatea 4. HARTA ANOTIMPURILOR	37
Cele patru anotimpuri	38
Anotimpul preferat	40
Obiceiuri de iarnă	42
<i>Recapitulare și evaluare</i>	46
Unitatea 5. PĂMÂNTUL, PLANETA VIE	47
Universul	48
Planeta Albastră	52
Inimă verde	54
<i>Recapitulare și evaluare</i>	56
Recapitulare și evaluare semestrul I	57
Unitatea 6. DESPRE PASIUNI	59
Oameni și pasiuni	60
Povestea unei pălării	62
Colecții	64
Dincolo de poarta școlii	66
<i>Recapitulare și evaluare</i>	68

Unitatea 7. ÎNVĂȚĂM DE LA PLANTE	69
Despre plante	70
Echilibrul din natură	72
Flori de primăvară	74
Pomi înfloriți	76
Recapitulare și evaluare	78
Unitatea 8. ÎNVĂȚĂM DE LA ANIMALE	79
Prieteni necuvântători	80
Păpuși pe băț	82
Iubire necondiționată	84
Recapitulare și evaluare	88
Unitatea 9. ȚIE ÎȚI PASĂ?	89
Casele păsărilor	90
Prietenii naturii	92
ECO-marțieni	94
Recapitulare și evaluare	96
Unitatea 10. COLECȚIONARI DE TIMP LIBER	97
Timp liber petrecut acasă	98
De-a arhitectii	100
Desenul, pasiunea mea	104
Recapitulare și evaluare	106
Recapitulare finală	107
Proiect de grup	109
Evaluare finală	111
Dicționar	112

Competențe generale și specifice, conform programei școlare pentru disciplina Arte vizuale și abilități practice, clasele a III-a – a IV-a, aprobată prin OMEN nr. 5003/ 02.12.2014:

1. Explorarea de mesaje exprimate în limbaj vizual într-o diversitate de contexte

- 1.1. Recunoașterea unor mesaje comunicate prin imagini în contexte familiare
- 1.2. Diferențierea caracteristicilor expresive ale elementelor de limbaj plastic în compoziții și în mediul înconjurător
- 1.3. Manifestarea receptivității față de mesajele exprimate prin limbaj vizual

2. Realizarea de creații funcționale și/sau estetice folosind materiale și tehnici adecvate

- 2.1. Utilizarea în contexte variate a materialelor în funcție de proprietăți ale acestora și de tehnici de lucru adecvate
- 2.2. Realizarea de creații funcționale în diverse tehnici pe diferite suporturi (hârtie, confecții textile, ceramică, sticlă etc.)
- 2.3. Valorificarea elementelor de limbaj plastic în compoziții tematice
- 2.4. Modificarea expresiei plastice inițiale prin remodelare
- 2.5. Participarea la activități integrate adaptate nivelului de vârstă, în care se asociază elemente de exprimare vizuală, muzicală, verbală, chinestezică

Competențe:
1.2; 1.3; 2.3

În această unitate îți vei aminti:

- cum să comunici cu cei din jurul tău, folosind elementele de limbaj plastic: punctul, linia, culoarea, forma;
- cum să folosești tehnici de lucru învățate în clasa a II-a pentru a realiza produse utile în viața de zi cu zi.

Vei descoperi:

- cum să obții și să folosești griuri, prin amestecuri dintre alb și negru, în cantități diferite; cum să faci o machetă.

1 Școlile povestesc

Subiecte aplicative:

Drumul către școală
Oamenii școlii, mici și mari
Pagini din viața școlii

Elemente de limbaj plastic: punct, linie, culoare, formă

Îți amintești?

Pentru a arăta celor din jurul nostru cum gândim și ce simțim, putem folosi mai multe căi:

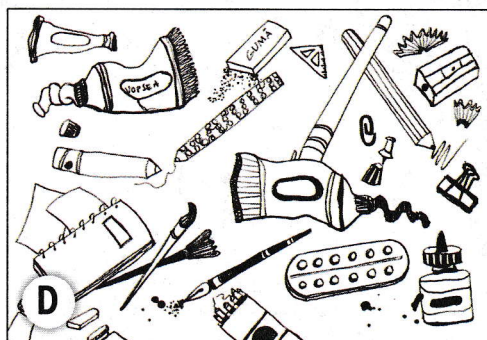
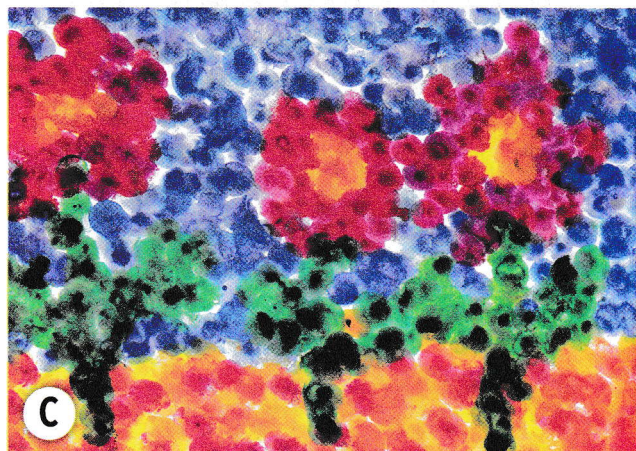
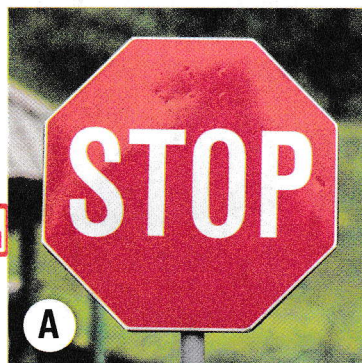
- vorbim (și atunci spunem că folosim **limbajul oral**);
- scriem (și atunci spunem că folosim **limbajul scris**);
- prin semnale vizuale sau imagini (și atunci spunem că folosim **limbajul vizual**).

De exemplu, cuvântul STOP (fig. A) înseamnă să te oprești. Același mesaj poate fi transmis și doar prin folosirea culorii roșii a semaforului (fig. B).

Acestea sunt **semnale vizuale**.

Când desenăm sau pictăm, transmitem celorlalți mult mai multe lucruri decât prin semnalele vizuale (transmitem gânduri, emoții sau sentimente). În acest caz, folosim **elemente de limbaj plastic**.

În clasa a II-a, ai învățat să folosești următoarele elemente de limbaj plastic: **punctul**, **linia** și **pata de culoare**. Ai mai învățat și despre faptul că, într-o **formă**, pot să apară în același timp toate elementele.

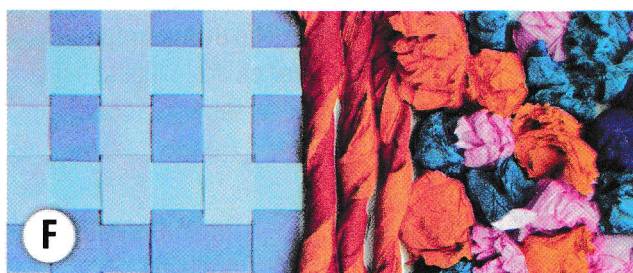
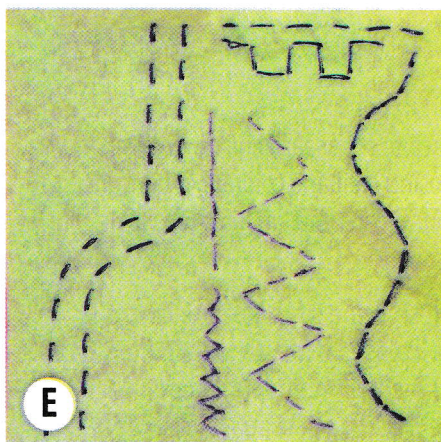
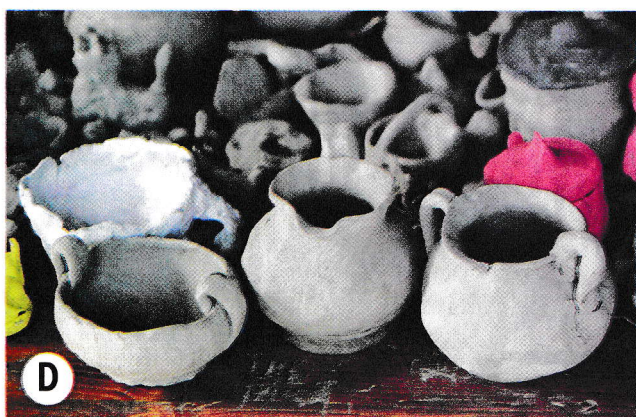
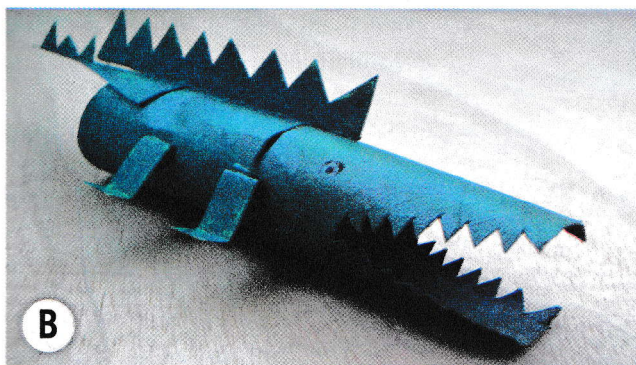
1. Privește cu atenție lucrările C, D, E și spune unde au fost folosite punctul, linia, culoarea și forma.
2. Ce mesaj crezi că a vrut să comunice autorul lucrărilor în fiecare caz?

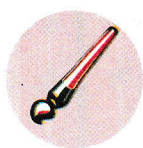
Tehnici de lucru pentru realizarea de produse utile

Îți amintești?

Pentru a crea produse utile și frumoase, ai învățat să folosești mai multe **tehnici de lucru**: tăiere, decupare după contur, lipire, mototolire, răsucire, rupere, țesere cu benzi de hârtie, îndoire, împletire, origami, tangram, modelare, presare, croit, cusut etc.

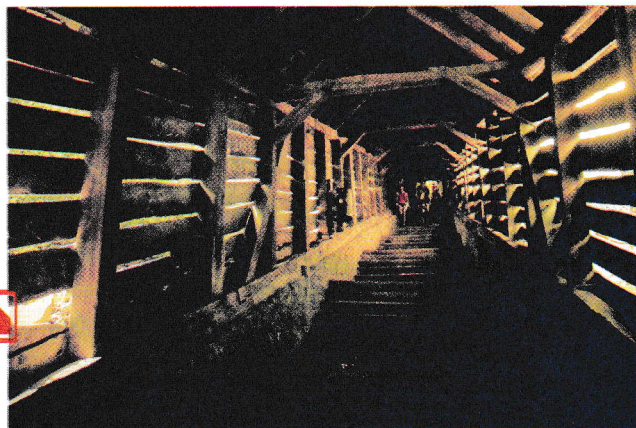
1. Privește cu atenție produsele **A, B, C, D, E, F** și spune ce tehnici s-au folosit pentru realizarea lor.
2. Ce tehnică îți place mai mult și de ce?
3. În ce scop pot fi folosite produsele date ca exemplu?

Subiect aplicativ: Drumul către școală Tema plastică: **Linia**

Privește cu atenție fotografia alăturată.
Ce crezi că reprezintă? Poate fi un drum care duce către o școală?
Gândește-te la drumul pe care îl faci tu până la școală. Ce poți spune despre el? Ce vezi de o parte și de alta a drumului?
Dacă ai dori să le povestești colegilor despre el, printr-un desen cu linii, ce fel de linii ai folosi?
Știi că în artele plastice sunt foarte apreciate lucrările în care linia nu este clară, perfectă și corectă, asemenea celei trasate cu rigla? Se preferă linia imperfectă, cu grosimi diferite pe lungimea ei, numită **linie modulată**.

Scara școlarilor

Scara acoperită din Sighișoara

Scara a fost construită pentru a ușura accesul elevilor, în timpul iernilor grele sau ploii, la școala situată lângă Biserica din Deal. De aceea, se numește **Scara școlarilor**.

1. Joacă-te și trasează linii de grosimi diferite folosind creioane colorate, o pensulă, o bucată de cretă, un băț pe nisip etc. (fig. A).
2. Realizează un desen care să reprezinte **Drumul către școala ta**. Folosește jocuri de linii diferite ca mărime și grosime (linii modulate). Imaginează-ți că acest drum este o persoană dragă, alături de care îți petreci timpul aproape în fiecare zi. Poți arăta și cum i se schimbă înfățișarea în funcție de anotimp sau în funcție de oamenii care trec pe acolo. Poate fi un drum liniștit sau neliniștit, vesel sau trist, îngrijit sau neîngrijit etc.
3. Observă cu atenție imaginea din figura B și spune unde crezi că a fost folosită linia modulată.

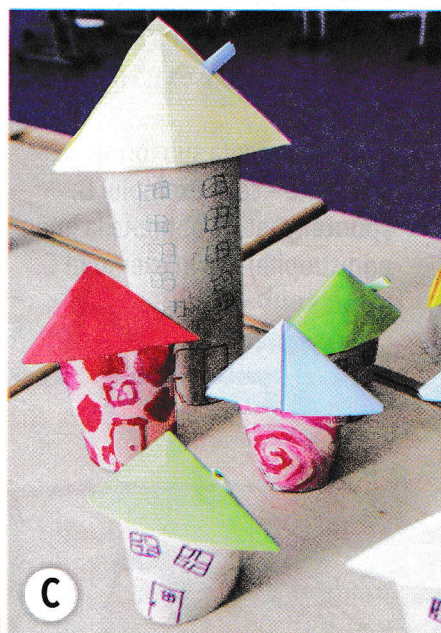
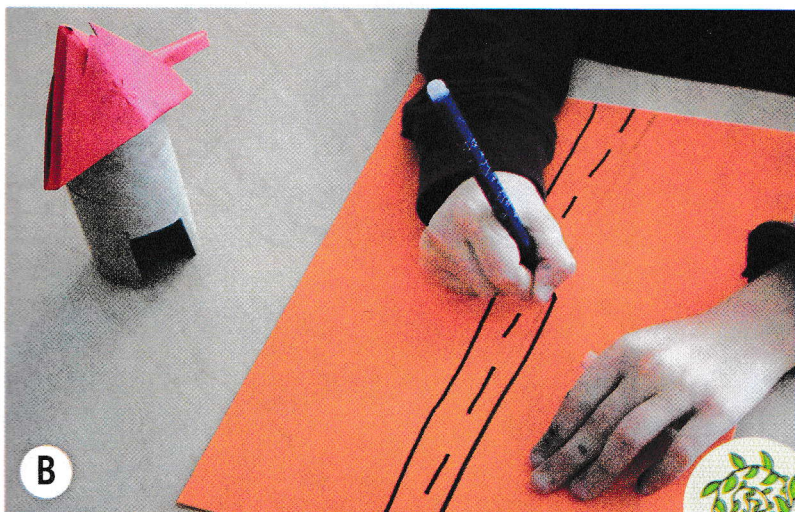

Subiect aplicativ: Drumul către școală

Tema plastică: Forme plane și spațiale

Poți vorbi despre **Drumul către școala ta**, realizând o machetă (un model redus ca dimensiuni, în care, pe lângă drum, se pot vedea și alte părți ale orașului, cartierului sau satului tău) (fig. A).
Ce forme plane poți folosi? Dar spațiale?

Realizează o machetă în care să arăți cel puțin o bucată din **drumul tău către școală**. Vei avea mai mult spor dacă lucrezi în echipă, cu colegii care au același drum cu tine. Poți folosi materialele pe care le ai la îndemână și tehnici variate.

Pentru clădirile care se află de o parte și de alta a drumului, poți alege una dintre variantele prezentate pe această pagină.

Varianta 1: Case făcute din tuburi de hârtie igienică, cu acoperiș realizat prin tehnica Origami (fig. B, C).

Varianta 2: Case făcute din cutii de ambalaj, acoperite cu hârtie colorată, chibrituri sau CD-uri vechi (fig. D).

Subiect aplicativ: Oamenii școlii, mici și mari Tema plastică: Puncte

Privește cu atenție desenul din figura A.
Ce observi? Cine pot fi personajele?

Ce elemente de limbaj plastic a folosit
desenatorul? Ce crezi că a vrut să ne spună
prin acest desen?

Unde observi folosirea punctului?

Amintește-ți că punctul plastic este o supra-
față cu dimensiuni reduse față de suprafețele
învecinate.

El se poate prezenta sub forme:

- **ordonate** – ca în exemplul B;
- **spontane** (adică obținute la întâmplare,
prin stropire) – ca în exemplul C.

Privește în jurul tău. Observă-ți colegii
și profesorii. Realizează un desen sau
o pictură în care să-i surprinzi pe aceștia
în activitățile care îți plac cel mai mult.

Folosește linia și punctul pentru a arăta
cum sunt colegii și profesorii: veseli, triști,
preocupați de ceea ce învață sau predau,
atenți la cei din jur etc.

Subiect aplicativ:

Oamenii școlii, mici și mari

Tema plastică: **Forme plane, spațiale; colajul**

Îți amintești?

Colajul constă în compunerea unui tablou, prin lipirea unor materiale de același fel sau diferite (hârtie colorată, ziar, reviste vechi, materiale textile etc.). Combinând forme plane cu forme spațiale vom obține un efect special.

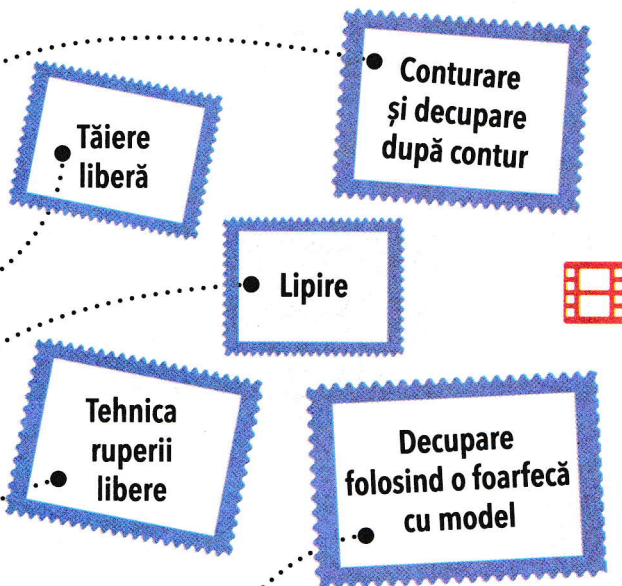
Bucățile de material pot fi obținute prin tehnici diferite, ca în exemplele A, B și C.

A

B

C

Realizează un colaj potrivit pentru subiectul **Oamenii școlii, mici și mari**, folosind forme plane și spațiale.